Proletari din toate țările, uniți-vă !
La luptă pentru cauza Partidului Comunist Român, fii gata !

Scînteia pionierului

SÎNT GATA ÎNTOTDEAUNA

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI COMUNIST

Anul XVI
nr. 24 (1068)
miercuri
15 iunie 1966
8 pag. 30 bani

Năvodari

Apăruseră pe dealul dinspre tabără primele pălării „sombrero", colacii de salvare, jucăriile pîntecoase...

Către ora zece, forfota a amuțit. Ca la un consemn marea și-a disciplinat valurile, și-a înălțat întreaga escadrilă de pescăruși și și-a aliniat scoicile pe mal, aici mai multe ca oriunde. Drapelul taberei urca pentru întîia oară în această vară pe catargul cel mare, însoțit de salutul pionieresc de inaugurare. În același timp, la un semn al dirijorului corului, întîiul cîntec pionieresc a îmbrățișat tabăra, s-a răspîndit pe terenurile de joc, s-a instalat pe estrada în aer liber, la club, în dormitoarele curate cu paturile ca niște nave-jucării. Ce-a fost pe urmă ?

Pe urmă, coloanele s-au revărsat multicolore spre plajă. Cîteva valuri mai furioase s-au îmbulzit pe nisipul fierbinte să-i numere pe copii. Pe la 1750 se încurcaseră, dar au luat-o de la început și-au ajuns cu bine la capăt : 1 800.

Au venit din toate părțile țării. Rîurile copilăriei s-au întîlnit în acest liniștit colț de litoral. Florescu Cristian a venit de pe Jiu, Oprescu Rodica, de pe Ialomița, Racolțea Emil, de pe Someș, Florea Ștefan, de pe Argeș, Popovici Valentin, de pe Bistrița, Niculescu Gheorghe, de pe Mureș. Maramureșenii s-au aliniat aproape de apă, aducînd mării omagiul lor.

Îmbărbătat de povestirile marinărești ale lui moș Gheorghiță-salvamarul, Logigan Ion din București s-a năpustit — nevoie mare — spre geamandură. Dar cu toată „voiniceasca" lui, după 3—4 mișcări s-a convins că marea... e sărată.

Mureșenii Szedlacsek Ștefan și Alexandru Bologa — hidrologi de ocazie, au tras niște linii pe nisip lîngă apă. Dacă vreun val reușea performanța de a le șterge, săreau în sus... ca la un 11 m marcat. Dar cel mai bine în prima zi s-a „lansat" micuțul Portik Csaba, care a prins un rac și a strîns în jurul lui puzderie de curioși : „Care or fi ochii ?" Plictisite și invidioase, două oltence. Dincă Liana și Petroșanu Doina, au conchis: Mare scofală ! — și... s-au dus să culeagă scoici.

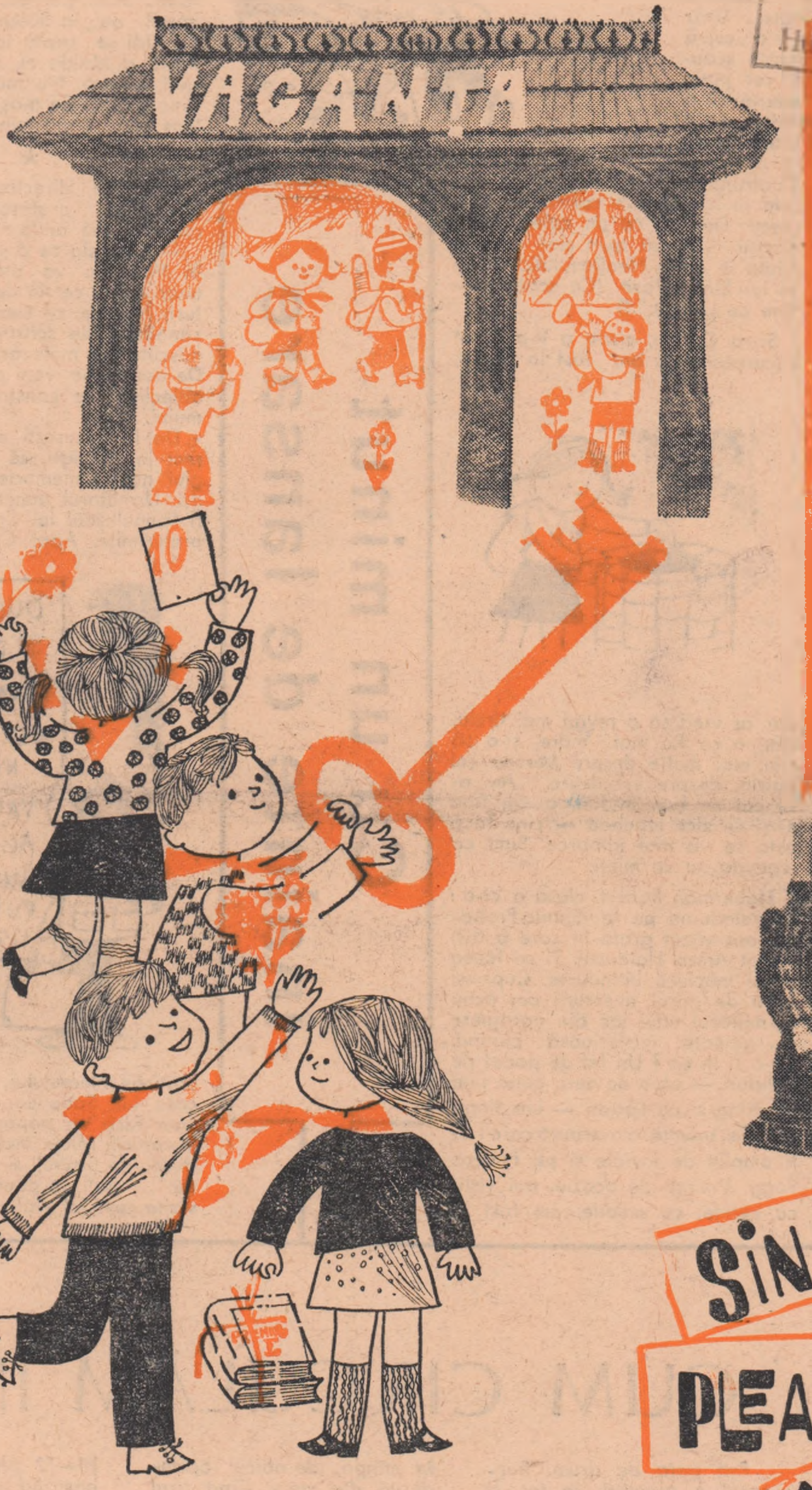
În acest domeniu, pe post de specialistă și făcînd în același timp oficiul de gazdă, Tudor Nicoleta din Năvodari le împărtășea ultimele „noutăți" în materie.

După programul artistic de la club, în amurg, trompeta a anunțat sfîrșitul primei zile de plajă A început o sărbătoare lungă de 14 zile, sărbătoarea mării, a soarelui și a copilăriei

Marea și-a început corvoada de noapte : să șteargă urmele de pe nisip, să înșire pe mal alte coliere de scoici — aici mai multe ca oriunde.

Apoi, vuietul ei neodihnit a adus pînă la cabane cîntecul de seară : un cîntec de leagăn.

Ilie TRAIAN

SIN PLEACĂ ÎN VACANȚA

Cum a sosit poștașul, Sin s-a și repezit la teancul de scrisori și a început să desfacă plicurile. De nerăbdare, pe ecranul micului său televizor au apărut scurte fulgere galbene, care au dispărut însă de îndată ce a început să citească primele rînduri. Privindu-l așa, numai ce văd că pe ecran apare o pajiște verde — verde presărată cu puzderie de...

STELUȚE ALBE

Deasupra un cer plin de soare. Și deodată, în acest tablou apar o mulțime de fetițe și băieți, care încep să strîngă flori mici albe. Urmărindu-i cu atenție, nu mi-am dat seama cît de repede a trecut timpul ! Iată-i plecînd cu coșulețele pline spre cîntar: 8 kg de mușețel — roadele hărniciei școlarilor din clasele I—IV de la Școala generală din Dunăreni, Băilești.

Apoi, ca prin farmec apare un autobuz care străbate în goană șoseaua lungă, lungă... Trece prin sate, prin orașe,

ÎN EXCURSIE

...cu pionierii din orașul Reghin. O dată cu ei

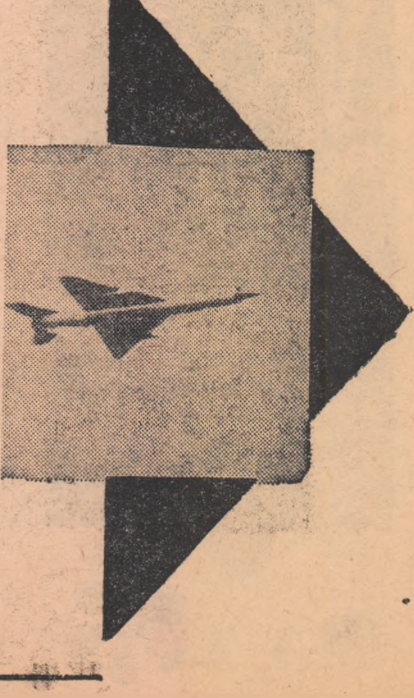
(Continuare în pag. 3-a)

Lidia NOVAC

CITIȚI ÎN ACEST NUMĂR

În pagina a VIII-a veți afla alte fapte ale eroilor din povestirea „Călugăreni".

DIN VIAȚA PIONIEREASCĂ

Personalul de bord e prezent. Aurelian Preda face ultimele verificări ale complexei aparaturi. Cutezătorul Phileas Fogg repetă pe hartă itinerarul și orele exacte ale escalelor, iar Gheorghiță Reporterul se freacă la ochi și-și agață pixul la butonieră.

„V. 66" e gata de lansare! Cine sînt primii pasageri ai extraordinarei nave? Pionierii Școlii generale nr. 81 din Capitală.

Iată-ne în mijlocul lor. Zeci de capete zburlite agitîndu-se deasupra hărților — cîteva chitare și acordeoane dormitînd aliniate, niște muzicuțe neastîmpărate zbătîndu-se prin buzunare... Ușor de ghicit: prima cursă a lui „V. 66" va fi o „cursă lungă", o excursie. Se spune că în această școală nu există elev care să nu fi făcut cel puțin o excursie. O asemenea experiență merită să-ți trezească curiozitatea. În toiul pregătirilor abia reușesc să culeg cîteva răspunsuri la întrebarea...

Cu un minut înainte de lansare

— CE EXCURSII AȚI FĂCUT ÎN ULTIMA VREME ȘI CE NE PUTEȚI SPUNE DESPRE ELE?

Stanciu Cleopatra, instructoare superioară: Noi obișnuim ca o excursie, sau chiar cîteva excursii consecutive, să le centrăm pe o temă, rezultată din discuțiile cu tovarășii profesori de istorie, geografie, literatură, română, sport etc. Cele din ultimul timp le-am circumscris istoriei și... legendei. Am făcut o excursie la Mănăstirea Argeș, continuată pe Valea Oltului, cu vizitarea Coziei, a Turnului Roșu cu palatul Mariei Tereza, azi casă de copii — a Posadei, a „Mesei lui Traian". În alte excursii am văzut cîmpul de luptă de la Călugăreni, Sibiul cu Brukhentalul, Brașovul cu Biserica Neagră etc.

Gheorghiu Irina, clasa a VI-a: Mărturisesc că înainte de a vedea

mănăstirea de la Curtea de Argeș mă temeam să nu mă dezamăgească; legenda mi-o prezentase în culori de basm! Dar nu m-a dezamăgit. E neînchipuit de frumoasă, poetică chiar! (Irina e o mare iubitoare de poezie, recitatoare talentată).

Greceanu Lucian, clasa a VI-a (mai puțin poetic): Am văzut cu ochii mei cîmpul de la Călugăreni. Confruntam totul cu ceea ce citisem în istorie și-n cartea lui Bălcescu. Dar nu ca un coleg de-al nostru — nu vă spun cine — care căuta în albia Neajlovului... dintele lui Sinan Pașa. (Ce scrupulozitate de „istoric"!)

Sava Corina, clasa a V-a: Sînt bucuroasă că am fost la Cozia,

dar aș vrea să o revăd mai tîrziu, cînd o să fiu mai mare, și-o să știu mai multe despre Mircea cel Bătrîn, despre mănăstire. Am aruncat un ban în fîntîna din fața ei și — zice legenda — cine face asta se va mai întoarce. Simt că legenda nu va minți.

Haberman Robert, clasa a VI-a: Întorcîndu-ne pe la Slănic-Prahova, am văzut grota în care a fost filmat Amza Haiducul. Ți se făcea părul măciucă uitîndu-te. Cuprinși subit de dorul aventurii am ochit în mijlocul unui lac din apropiere o... găleată misterioasă plutind. Ce-o fi în ea? Un fel de podeț de scînduri — abia de ne-a putut ține pe mine și pe Lucian — era lîngă mal. Se anunța o aventură care l-ar fi umplut de invidie și pe Phileas Fogg. Vikingi de ocazie, am vîslit cu bețele, cu miinile, am fost în pericol de înec dar... am pescuit-o: avea înăuntru o gheată spartă...

★

Discuțiile se animaseră, impresiile interesante abundau dar...

De pe pista de lansare a navei, semnale luminoase atrăgeau atenția că personalul de bord e pe cale să-și piardă răbdarea. Ah! Și n-am aflat ce era mai important: unde pornesc de astă dată copiii de la Școala generală nr. 81. Mi se arată la repezeală o hartă a Moldovei, cu desene, săgeți, puncte. Nu mă descurc prea bine singur. Ce n-aș da să fie Phileas Fogg lîngă mine...

★

Tovarăşa directoare *Georgeta Greceanu*, profesoară de limbă română, mă ajută:

— Excursia ce o vom face acum în Moldova va urmări vizitarea unor locuri ce țin de istoria literaturii române, ce evocă marile personalități ale scrisului românesc, născute pe meleagurile Moldovei. De asemenea, vom poposi la mari obiective ale construcției socialismului.

De la București vom merge direct la Mircești, să aducem omagiul nostru memoriei lui Alecsandri. Următorul punct important va fi Humuleștiul lui Creangă, cu împrejurimile. Apoi Cetatea și Mă-

năstirea Neamțului, iar la Neamț, casa lui Sadoveanu. La Văratec vom face un popas la mormîntul Veronicăi Micle înconjurat de „pădurea de argint" și „codrii de aramă", cîntați de poet. După ce vom vizita casa lui Vlahuță de lîngă Văratec, vom vedea Agapia cu picturile lui Grigorescu. Mergînd la Suceava, avem de văzut orașul, combinatul de celuloză și hîrtie și salba de mănăstiri din jur: Sucevița, Moldovița, Voronețul (aici a fost filmată o parte din filmul „Neamul Șoimăreștilor"). La Putna ne va emoționa mănăstirea legendară, — care anul acesta împlinește 500 de ani —, leagăn al istoriei Moldovei —, cu mormîntul lui Ștefan cel Mare și bustul lui Eminescu din interior. În muzeul de aici, curioșii pot să vadă chiar macheta peșterii lui Daniil Sihastrul. Plănuim să încheiem excursia cu o vizită la Ipoteștii marelui Eminescu.

— Cum ați organizat totul?

— Fiecare dintre excursioniști știe precis unde merge și ce va vedea cît va sta în fiecare loc. Priviți! (Pe perete e o hartă mare, a Humuleștilor). Se văd aici desenate ulițele, casa părintească, școala, cireșul mătușii Mărioara, chilia bădiței Vasile, Ozana. La fel, pe această hartă a Ipoteștilor. Le-am expus vederii copiilor de mult, ca ei să învețe bine itinerarul și detaliile lui. Pe lîngă asta, frumusețea hărții și metoda în genere mărește interesul pentu excursie, atrage mai mulți copii.

★

— Tare mă tem că Gheorghiță Reporterul n-o să prididească să noteze atîtea impresii. Ce-i de făcut?

Mihai Georgeta, clasa a V-a: M-am pregătit din vreme ca să-i pot fi bună ucenică. Am să țin jurnalul de bord al excursiei și-i voi înștiința pe viitorii pasageri ai lui „V. 66" despre locul unde ne aflăm, despre întîmplările mai interesante!

T. RACEANU

Desen: **G. BURSCHI**

CUM CIRCULĂM ÎN EXCURSIE?

Ești gata de drum. Rucsacul e pregătit, la fel și aparatul de fotografiat. Totuși, ai uitat ceva... ceva foarte important, fără de care mult așteptata excursie s-ar putea transforma pentru tine în ceva neplăcut. Ai uitat să-ți reamintești, amănunțit și bine, cum anume vei CIRCULA în diversele situații pe care ți le oferă itinerarul.

În clipa în care autobuzul a oprit și te-ai dat jos din el, atențiune! Adu-ți aminte de regulile de circulație. Și, dacă te afli pe șosea, nu te grăbi să ocolești autobuzul prin față ori prin spate ca să traversezi și să ajungi în minunata pajiște de dincolo. Traversează, dar la cel puțin 10—15 m de autobuz, și numai cînd vezi că nu se apropie nici un autovehicul. În excursie ai să mergi și pe jos. Pe șosea trebuie să fii cu ochii în patru. Vei merge, fără discuție, numai cu grupul și fără să te zbengui, fără să-l împingi pe cel de lîngă tine. Iar grupul va fi, de fapt, un... șir indian, care se va deplasa pe potecile laterale. Cînd asemenea poteci lipsesc, șirul va circula pe marginea stîngă a șoselei, pentru că așa, vehiculele care circulă pe această parte din față pot fi văzute din timp, iar cînd trec pe lîngă voi, vă feriți și mai în stînga, de obicei oprindu-vă din mers. Cînd șirul trebuie să traverseze strada, cred că-ți dai seama ce trebuie făcut: se fragmentează în alte cîteva șiruri indiene, mai mici, de cîte 5—6 persoane, care traversează pe rînd. Ziua, pe șosea, cel din capul șirului (conducătorul), și ultimul din... coada șirului (încheietorul) trebuie să poarte în mînă, la vedere, un fanion roșu. Noaptea (deși de preferat e să evitați să circulați pe timp de noapte), atît conducătorul, cît și 1—2 de pe la mijlocul șirului, precum și încheietorul, trebuie să poarte în mînă felinare ori lanterne aprinse. Dar, neapărat, trebuie reținut faptul că nu e voie ca aceste surse de lumină să fie îndreptate în fața autovehiculelor care trec pe lîngă voi, că-i pot „orbi" o clipă pe cei care le conduc, și o asemenea clipă poate crea mari neplăceri.

Am spus destul de mult pînă aici, dar tot n-am terminat. Știi și tu, știu și ceilalți tovarăși ai tăi de drumeție că sînt multe șosele și drumuri care trec pe sub poale de munte și care au pe margine, din loc în loc, niște tăblițe cu „Atențiune, cad stînci!". Ajunși pe o asemenea șosea sau drum, fragmentați din nou șirul indian în altele, de cîte 10—12 pietoni. Și înaintați păstrînd o distanță de cel puțin 50 m între șiruri. Unul ori doi din mijlocul fiecărui șir, trebuie să supravegheze tot timpul coasta muntelui. Și dacă văd cumva vreun bolovan venind spre vale, să dea alarma. În această situație, conducătorul șirului, apreciind pe unde va trece bolovanul, ordonă fugă înainte sau înapoi. (Fugiți toți numai pe marginea șoselei).

Ar fi încă multe de spus. Noi ne oprim însă aci, stătuindu-te ca tu să te gîndești mai departe, să cauți, împreună cu viitorii tăi tovarăși de drumeție, neapărat împreună, și cu unul dintre tovarășii profesori care vă vor însoți, soluțiile de circulație cele mai bune în toate situațiile oferite de itinerar. Și, dacă vei ține seamă de ele, dacă le vei respecta, vei evita eventualele posibilități de accidentare și vei avea o excursie dintre cele mai frumoase, așa cum îți dorim din toată inima.

Constantin DIACONU
și
locotenent major de miliție
C. CONSTANTINESCU

32 DIN 32

Maria nu cunoştea în toată şcoala pe nimeni. Se simţea aproape neliniştită. Ştia doar atît : va face parte din clasa a VII-a C. Şi mai ştia un lucru : că în această clasă, anul trecut, toţi cei 31 de copii terminaseră clasa a VI-a fără nici o corigenţă. Ea va fi acum cea de-a 32 colegă...

Încă din primele zile, Maria şi-a dat seama că noii ei colegi erau nerăbdători s-o audă răspunzînd la lecţii. Nimeni nu-şi închipuia că tocmai lucrul acesta o neliniştea cel mai mult pe Maria. Şi cu cît treceau mai multe zile, cu atît ea îşi dădea seama că Almaşi, colega ei de bancă ştie mult mai multă matematică decît ea, că Alina — o fetiţă brunetă cu breton — are atîta ambiţie încît va ajunge negreşit printre primii din clasă. Pe cînd ea ?... Ş-apoi, a mai fost şi o adunare de grupă (în clasă erau toţi pionieri) în care au hotărît să nu se mulţumească cu răspunsuri mediocre, clasa să-şi păstreze faima de „cea mai bună". Maria n-a îndrăznit nici atunci să spună ceva. Se simţea tot mai mică, deşi colegii n-o ocoleau de loc, ba, cu Almaşi devenise aproape prietenă.

O notă mică şi mai multe lacrimi

Nu ştiu cum s-a făcut, dar Romocea Maria a fost chemată prima dată la lecţie tocmai la... Da ! La matematică. Şi, aşa cum se temuse şi Maria, prima notă n-a fost de loc strălucită. Se străduise ea să-şi facă problemele acasă, dar nu reuşise şi nici nu îndrăznise să ceară ajutorul cuiva.

Maria s-a întors în bancă simţindu-şi obrajii arzînd. Îi era ruşine de colegi. Acum, cu toţii vor regreta, că le-a sosit o astfel de colegă. Gîndurile acestea îi aduseră lacrimi în ochi. Apoi, ora trecu fără ca Maria să mai înţeleagă ceva...

— Maria, vii în curte ? E recreaţie ! se auzi ea strigată de mai multe fete.

— Nu fi chiar atît de necăjită. Se mai întîmplă să iei şi o notă mai mică. Şi eu luam înainte, îi spuse Soos Ştefan.

— Dacă vrei, o să învăţăm împreună, mie îmi place mult matematica, îi spuse prietenoasă colega ei de bancă.

De vorbă cu Maria

Zilele acestea, am ajuns în mijlocul acestor copii, despre care v-am povestit. Sînt ultimele zile înaintea vacanţei. Maria nu mi s-a părut de loc sfioasă, ci foarte sigură pe ea, simţindu-se bine în mijlocul celor 31 de colegi. Necazurile ei au fost de mult uitate şi numai eu, (poate că era mai bine să nu mai răscolesc lucrurile) cu întrebările mele i-am amintit acele „vremuri grele". „Sînt printre cei 32 de promovaţi...", mi-a spus ea bucuroasă. „Cei mai mulţi din clasă au note de la 8 în sus... Vom pleca şi în excursii la Cluj, la Stîna de Vale... Iar eu s-ar putea să mă duc şi în tabără... Avem şi o orchestră de instrumentişti... La sfîrşit de an o să dăm o serbare... Vacanţa se anunţă tare frumoasă..."

Şi, aproape fără pauze, Maria se grăbea să-mi spună cît mai multe lucruri. Colegii se uitau la ea zîmbind aprobator. Într-adevăr, Maria, ca de altfel toţi ceilalţi elevi ai clasei a VII-a C, de la Şcoala generală nr. 4 din Oradea, vor avea o vacanţă frumoasă, binemeritată.

Elena MANESCU

Cînd eram... în clasa a VII-a.

Băiatul invizibil

Clasa Băiatului invizibil nu are nimic neobişnuit. E o clasă ca toate clasele. Mare, luminoasă, cu trei rînduri de bănci, tablă, catedră, ghivece cu flori la ferestre. Orele, iarăşi nu sînt nici mai lungi, nici mai scurte. De altfel nici Băiatul invizibil nu se prea deosebeşte de ceilalţi colegi.

Se tunde scurt, aleargă, rîde, joacă şah, vine la şcoală în fiecare zi. Prezenţa zilnică e poate cel mai mare merit al lui. Ceilalţi colegi se întîmplă să mai lipsească. El, Băiatul invizibil, nu lipseşte niciodată. Rubrica lui de absenţe din catalog e albă ca o zi de primăvară.

Nu intră în clasă primul, dar nici ultimul. Şi mai ales nu face niciodată imprudenţa să intre după ce a sunat... E punctual, corect, nu se poartă urît cu fetele, nu le trage de cozi, nu le jigneşte, nu ridică degetele zgomotos în ore, nu copiază la teze, nu se ceartă cu colegii... De-a lungul celor trei trimestre, cîte numără anul şcolar, el rămîne învăluit în tăcere şi mister. Uneori stă în banca a patra, rîndul din mijloc, alteori în banca şasea, rîndul de lîngă fereastră. De altfel, asta n-are nici o importanţă. Oriunde ar sta, în banca întîia, sau în ultima, el rămîne mereu nevăzut. Asta-i dă curaj, încredere, îl scuteşte de emoţii. Şi fără emoţii, Băiatul invizibil se simte ca într-un balansoar, sau ca într-o barcă săltată uşor de legănarea valurilor.

Totuşi, Băiatul invizibil are şi emoţii. Mai ales la sfîrşitul fiecărui trimestru. Atunci deasupra lui pluteşte o mare ameninţare. Este ameninţat să piardă avantajul de a fi... invizibil. Duşmanii care-l ameninţă sînt notele. O să vi se pară ciudat, dar pe Băiatul invizibil îl ameninţă deopotrivă şi notele mici, şi notele mari. Căci pieptarul fermecat care-l face nevăzut este ţesut din puţină lene, puţină nepăsare, puţină comoditate şi mai ales dintr-un nesfîrşit şir de : 5 şi 6. De aceea, un 3 pentru el este mai ascuţit ca o săgeată...

Dar marile şi adevăratele emoţii pentru Băiatul invizibil, vin abia acum, la sfîrşitul anului. Acum pieptarul fermecat care-l ascunde privirilor îi rămîne prea mic. De obicei se scurtează. Şi atunci în locul Băiatului invizibil, pe rîndul din mijloc sau de lîngă fereastră, apare un elev trist, abătut, corigent la două materii. La matematică sau română, la istorie sau geografie, la franceză sau fizică...

Cîteodată, însă, în locul Băiatului invizibil — descoperim un repetent...

Costache ANTON

Mozaic vesel

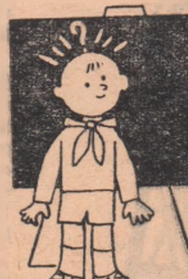
GLUME

— Care sînt părţile corpului uman ? întreabă la lecţie profesorul.

Adrian le numeşte pe toate, uitînd însă ca să vorbească de... cap.

— Ia gîndeşte-te bine, ce anume ai uitat să ne spui ? Cine te ajută ca să-ţi faci lecţiile ?

— Tata ! — răspunde repede Adrian

★

— Te lăudai că nu ţi-e frică de nimic cînd ai arma în mînă. Dar cînd ai văzut ursul ai fugit de rupeai pămîntul.

— Uitasem cum să-i argăsesc blana.

GHICITORI

Ce poţi pierde fără să mai găseşti ?
(Timpul)

De ce leneşii s-ar simţi mai bine-n Lună ?
(Pentru că în Lună orice materie e de şase ori mai uşoară)

Care şarpe are nevoie de... nas ?
(Şarpele cu ochelari)

SIN PLEACĂ ÎN VACANŢĂ

(Urmare din pag. 1)

poposim în Tg. Mureş. Ce frumoasă e plimbarea pe marele bulevard din centru, printre noile blocuri ! Nu întîrziem însă prea mult. Ne întoarcem la maşină şi ne îndreptăm spre Iernut, Turda, Tîrnăveni...

Sin citeşte în continuare alte scrisori. Pe neaşteptate ecranul e inundat de stropi mari de ploaie. Imediat însă, cerul senin îi ia locul şi vedem bine că avem în faţă fabrica de sticlă din

POIANA CODRULUI

...Pe poartă intră un grup de copii din Cosuia, Şomcuta Mare. Nu ştiu ce lucruri interesante văd înăuntru căci Sin, grăbit cum este, ia altă scrisoare. Aaa ! Dar ce văd ?..

UN FOC DE TABARA

...îmbujorează chipuri de copii. Unii cîntă, alţii se pregătesc să recite. Mai multe fete şi băieţi au încins o horă. Bravo lor ! Sînt veseli şi ştiu să bată pasul în iureşul horei. Privindu-i mai cu atenţie, îi recunosc pe şcolarii din comuna Faraoanele, raionul Focşani...

După un minut soarele de pe ecranul lui Sin conduce, pe un drum de ţară, o fetiţă cu un geamantănaş. Intră în sat şi se opreşte în poarta unei case unde o întîmpină...

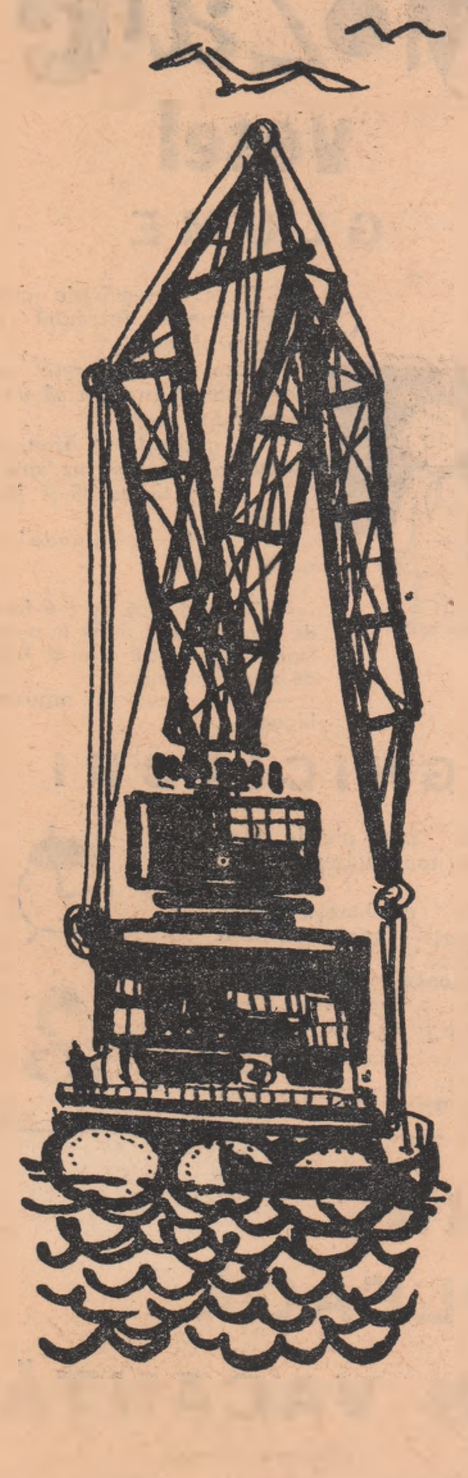
BUNICII

...ce bucurie, a sosit nepoţica din Caransebeş ! După cuvintele îmbrăţişări, îşi oferă daruri, stau de vorbă. Cine ştie cîte au să-şi spună... Aşa că Sin lasă scrisoarea pe masă şi ca la un semn ultima imagine se şterge încet. Preocupat, Sin transmite pe toate lungimile de undă : „mulţumesc tuturor celor care mi-au trimis ştiri din vacanţă, veşti despre planurile lor. Stop ! Plec şi eu în vacanţă ! Stop ! Şi iese grăbit.

Pe masa lui văd că au rămas scrisorile elevilor : Năvîrtu Constantin, Grama Rodica, Mare Miuţa, Trif Georgeta, Başta Dorina, Vişan Adriana, Păun Florina şi ale altora care i-au scris. Să ştiţi, dragii mei, că lui Sin i-au plăcut atît de mult veştile voastre, încît pe măsură ce le citea, imaginaţia lui le transpunea pe ecran. Aşa am putut afla şi eu cîteva din frumoasele voastre acţiuni şi planuri de vacanţă.

Cetăţi dunărene

de Marin CĂLIN

Desene : Puiu MANU

Urmele cetăţii Drubeta, piciorul podului făcut de Apolodor din Damasc, Turnul lui Sever, castrul roman din insuliţa de lîngă Gura Văii şi cetatea din insula Ada-Kaleh sînt numai cîteva vestigii ale unui trecut milenar, a cărui strălucire a fost oglindită în apele Dunării noastre. Dar deşi obişnuită cu construcţii care au înfruntat timpul şi cu strîmtoarea Porţilor de Fier, Dunărea nu se mai simte în „largul" ei la Gura Văii.

Acolo s-au pus bazele unei uriaşe cetăţi a luminii şi largul Dunării a început să facă loc pentru noile construcţii, pentru depozite de materiale, pentru maşini şi macarale.

Printre macaralele cu braţe gigantice, excavatoarele cu cupe uriaşe, maşinile cu o capacitate de peste 40 tone, au sosit la Gura Văii şi două platforme plutitoare uriaşe. (Pentru aceste platforme, de fapt, nu s-a cedat nimic din largul Dunării. Ele sînt învăţate cu apa Dunării. Sînt născute la Galaţi !)

Aici s-au întîlnit cu draga „Tarcău", un personaj cu care vom face cunoştinţă mai tîrziu şi care a venit tocmai de la Bicaz. Aveau să lucreze împreună.

Prima lor treabă a fost să-i facă Dunării *inele*. Nişte inele cam pe măsura Dunării (cu diametru de 18 m).

Ştiţi cum se făceau ? Simplu ! Nişte bare de oţel, aşezate una lîngă alta în formă de inel, erau bătute în pămînt aşa cum se bat ţăruşii bunăoară. Numai că aceşti „ţăruşi" trebuiau bătuţi, cam la 300 m de la mal, în albia Dunării.

Şi Dunărea, deja furioasă (că trecuse prin Porţile de Fier) nu prea se arăta încîntată de noile podoabe. Ba, s-ar spune că s-a împotrivit cumplit. Totuşi, din aceste bare de fier — numite palplanşe, aşezate cu macaralele şi bătute cu un ciocan de 19 tone — s-au făcut Dunării inele. Douăzeci de inele de oţel aşezate unul lîngă altul în forma unui arc de cerc (ca un nai) au închis o părticică din Dunăre. Interiorul acestor inele tubulare a fost umplut cu balast, scos de pe albia Dunării cu ajutorul dragei „Tarcău" despre care am mai pomenit. Acest arc de cerc, mai lung de 1 km. este de fapt batardoul, iar „inelele" — sînt celulele batardoului.

Şi apele dintr-o porţiune din Dunăre, pe o suprafaţă de 200 000 m², au fost făcute prizoniere. Un lac pe care puteai să pluteşti liniştit cu barca şi să prinzi peşte.

Dar apa acestui lac a fost călăuzită cu ajutorul pompelor pe drumul ei legănat şi lung. Poate că de mult s-a amestecat cu valurile mării, iar în locul ei au început lucrările pentru turnarea barajului.

A fost simplu, nu-i aşa ? Nişte bare de oţel bătute-n formă de inel. Ăsta-i batardoul.

Cam aşa mi-au povestit meşterii „inelari". În timpul acesta eu mă plimbam pe batardoul terminat, cu siguranţa unui om care se plimbă pe o stradă lată de 18 m. Am avut însă curiozitatea să vizitez platformele şi draga. Pentru aceasta trebuia să trec peste un mic podeţ improvizat între batardou şi dragă. Sub acest podeţ, apele Dunării vuiau şi mi se păreau foarte periculoase. De-ar fi fost puţin mai lung drumul, aş fi ameţit.

Cînd s-au făcut celulele batardoului, montorii stăteau suspendaţi la 10-12 m deasupra Dunării. M-am gîndit la constructorii Ion Cosma, Florin Florea, Ion Crăciun şi alţii. Ei însă mi-au spus cu modestie :

— A fost simplu, tovarăşe !

Lor nu le-o fi fost teamă ?!

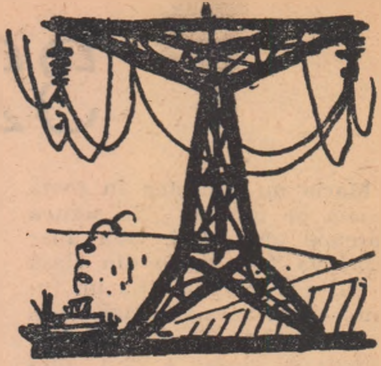
Pe draga Tarcău, Marin Constantin, comandantul, se simţea ca la dînsul acasă. De fapt lucrează pe dragă de la vîrsta de 17 ani şi acum are 62.

La Bicaz a lucrat 7 ani, iar aici, la Porţile de Fier, e de un an. De aici, de pe Dunăre, se vedea şantierul în lungimea lui în sus, spre Orşova, pînă aproape de insula Ada-Kaleh ; iar în jos, spre Turnu Severin, pînă la Jidoşciţa, unde este în construcţie un viaduct pentru noua cale ferată şi un mic orăşel de blocuri pentru muncitorii de pe şantier.

În sus, pe firul Jidoşciţei se află şi un teatru de vară. Marin Constantin a ţinut neapărat să-mi povestească despre echipa de dansatori a şantierului, care a prezentat o suită de dansuri olteneşti la sărbătoarea liliacului din comuna Ponoare şi la noul teatru de vară de pe malul Jidoşciţei.

— Faci parte din echipă ? l-am întrebat.

— Nu, dar e echipa *noastră !*

— Dar despre draga „Tarcău", nu vreţi să-mi povestiţi ceva ? Despre munca dv...

— Ba da ! Cînd am adus-o de la Bicaz, m-a prins viscolul pe drum, la Rahova ! Dar despre echipă îţi poate spune mai multe tovarăşul Ion Stancu, sudor, a schimbat comandantul din nou vorba. Este şi instructor de dansuri...

Am discutat cu Ion Stancu. Am aflat că are o fetiţă la şcoala nouă de pe malul Jidoşciţei. E pionieră. Am fost la şcoală şi m-am interesat de notele ei.

Numai 10. Un singur 9 la desen. Tatăl nu mi-a spus nimic despre felul cum învaţă fiica sa, Stancu Florenţa, după cum n-a pomenit nimic nici despre munca sa foarte apreciată pe şantier.

Dar asta nu m-a mai mirat. Vorbisem mai înainte şi cu inginerul Nicoară Virgil, şeful platformei nr. 2, sub conducerea căruia s-au lucrat celulele şi racordurile batardoului, partea din aval, cu maistrul principal de utilaje din cadrul şantierului-baraj, Vasile Blănaru, şi cu mulţi alţii. Fiecare dintre ei spunea : „E simplu, mi-am făcut datoria".

Şi în timp ce priveam notele pionierei Stancu Florenţa, m-am gîndit la constructorii cu care am stat de vorbă pe şantierul acestei noi cetăţi dunărene.

ZECE pe toată linia !

SURPRIZELE UNEI VIZITE

— Hai, măi, Nicuşor, mai repede c-o să întîrziem !

— Da' de unde, nu vezi că e abia ora opt jumate ? Magazinul abia s-a deschis şi apoi, dimineaţa, nu e lume multă. Putem alege în voie ce ne trebuie.

Cei doi prieteni, pionierii Comănescu Ştefan şi Matei Nicolae, grăbiţi cum erau, s-au urcat repede în primul autobuz şi au plecat spre Calea Victoriei. La ora 9 au ajuns în faţa magazinului „Romarta copiilor". Deşi nu trecuse mult de ora deschiderii, magazinul era plin de cumpărători. Copiii, însoţiţi de părinţi, alţii (cei mari, bineînţeles) singuri sau cu cîte un prieten. În faţa trenuleţului electric de la intrare nu mai stau prea mulţi copii, aşa cum stăteau de obicei. Se vede că acum îi preocupă altceva.

— Ei, ce zici ? Nu e lume multă, ai ? Ai să vezi cît stăm pe-aici, spuse Ştefan.

— Se vede că vine vacanţa...

Într-adevăr, au stat destul de mult în magazin. Ca în preajma fiecărei vacanţe de vară, pionierii se pregătesc din timp cu tot ce le trebuie pentru munte, pentru mare sau pentru excursiile şi drumeţiile pe care le vor face în lunile călduroase. Ştefan şi-a cumpărat mai întîi o cutie cu acuarele şi cîteva pensule. Îi place mult să picteze.

Acum se îndreaptă spre raionul cu articole de sport şi foto. Tata i-a promis o bicicletă şi vrea să şi-o aleagă dinainte.

Aici însă au zăbovit mai mult, căci e imposibil să nu te mai uiţi şi la salul de buzunar, atît de frumos lucrat, la patinele cu rotile, la ghetele de fotbal sau la undiţe.

Tovarăşa Adriana Abălaru, vînzătoarea, abia mai pridideşte să-i servească pe micii cumpărători.

— Eu v-aş ruga să-mi daţi un rolfilm...

— Mie, un pachet cu ace pentru undiţe.

Mihai Minovici de la liceul Gheorghe Şincai încearcă nişte labe de raţă... Da, da, labe pentru înot subacvatic. La începutul lui iulie pleacă în Deltă cu părinţii, şi vrea să le aibă pregătite.

Peste tot domneşte aceeaşi aglomeraţie. Şi la raionul cu articole de plajă, şi la cel cu echipament sportiv, şi la raioanele de confecţii şi tricotaje... Copiii se pregătesc. Se vede că vine binemeritata vacanţă...

Ecaterina ROŞCA

Ştefăniţă transmite

Zilele trecute am primit o invitaţie de la unul dintre prietenii voştri.

— Vino mîine dimineaţă la aeroport, mi-a spus Ţăndărică. Vreau să-ţi comunic ceva pentru copii.

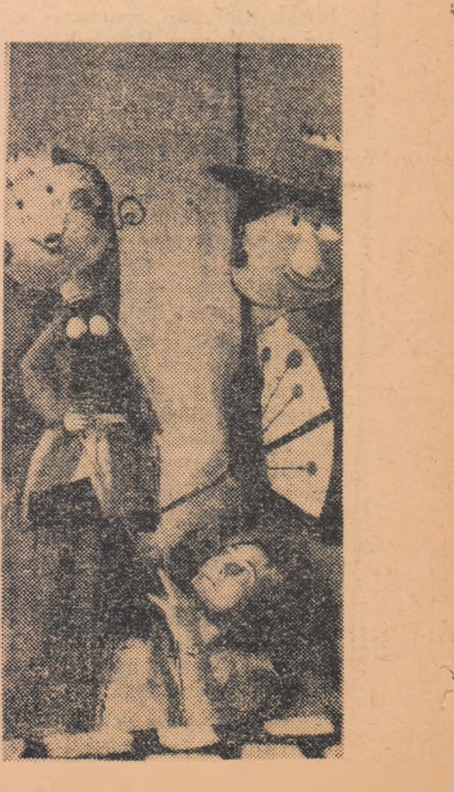
Dimineaţă mi-am luat carneţelul şi m-am prezentat la locul întîlnirii. În hol aşteptau emoţionaţi cîţiva dintre eroii pieselor pentru copii pe care, desigur, i-aţi văzut şi voi la Teatrul „Ţăndărică". *Elefănţelul curios* împreună cu *Don Cristobal*, ardeau de nerăbdare să fie chemaţi la avion.

— Peste cîteva minute plecăm, mi-a şoptit Ţăndărică, tot atît de nerăbdător.

— Unde ? am întrebat.

— La München, la *Festivalul internaţional al teatrelor de păpuşi*. Ne vom întîlni acolo cu păpuşi şi artişti păpuşari din 14 ţări. Vor participa 20 de teatre. Teatrul „Ţăndărică" v-a prezenta spectacole şi în sala unui palat al culturii din Ludwigsburg. Aşa că... emoţia noastră este justificată, deşi ne-am pregătit serios. Mînuitorii noştri, Iustin Grad, Brînduşa Silvestru, Valeriu Simion şi alţii vor fi cu noi tot timpul.

Discuţia ne-a fost întreruptă de vocea care-i chema pe artişti la avion, le-am urat succes şi... pe curînd, la teatru.

3 000 000 KM în văzduh

— Furtună !...

— Da. La circa 2 km.

Comandantul de aeronavă, Viorel Zeamă, priveşte prin sticla terăstruicilor de la carlingă. Curenţii de aer învăluie norii bolovănoşi, îi răsucesc pe o parte şi pe alta, îi sparg în stropi grei de ploaie, ce zăngănesc în aripile albe, ca de argint.

Acolo în văzduh, într-un anumit punct, înainte, s-a iscat un vîrtej, e furtună. Aviatorii o văd în ceasornicele aparatului de pe bord, dar şi în învălmăşeala norilor de afară, după direcţia şi intensitatea cu care sînt împinşi de vînt.

Echipajul — format din aviatorii Viorel Zeamă, comandant, Nicolae Gîrboan, pilot secund, Nicolae Răducanu, radiotelegrafist şi Constantin Mihalache, mecanic de bord, — e la post, urmăreşte cu atenţie direcţia norilor împinşi în furtună.

O manevră atentă şi sigură, şi avionul sparge pînza norilor, pătrunde sus, ca peste un pod aerian. Deasupra, bolta se dezvăluie albastră şi înaltă, cu soarele în creştet, scăpărînd viu. Jos, între avion şi pămînt, în ţesătura norilor cuprinşi de furtună, ţîşnesc fulgere albe.

Avionul, ferit de furtună, îşi urmează nestingherit drumul, e în mîini sigure. Călătorii sînt liniştiţi — stau de vorbă, citesc ziare.

O jumătate de oră mai tîrziu începe coborîrea.

— Aeroportul !... Aeroportul !...

— Da, vă aud. Confirmaţi datele...

— Am reţinut. Elementele de aterizare : direcţia vîntului pe aeroport, nord-sud ; plafonul norilor...

Căştile de la urechi zbîrnîie.

Se aude iarăşi vocea de la capătul celălalt, de pe aeroportul Băneasa :

— Aprob aterizarea. Coborîţi sub 200 m....

Avionul, pornit tocmai din nordul ţării, de la Baia Mare, doar cu două ore în urmă, sfîşie din nou fuioarele de nor, îşi urmează drumul aerian nevăzut, ştiut însă cu precizie de echipaj. Se apropie, soseşte cu exactitate la destinaţie.

— Aeroportul !

Pistele albastre de jos parcă se răsucesc, se apropie vertiginos de avionul care aterizează.

Pasagerii coboară mulţumiţi, au călătorit bine.

Aceeaşi voie bună se citeşte şi pe faţa aviatorilor.

Comandantul, comunistul Viorel Zeamă, e emoţionat. Cu această cursă el a străbătut 3 000 000 km în văzduh !

O victorie pe care o închină apropiatei sărbători a aviatorilor.

Ce emoţionant e să vezi că navomodelul făurit de mîinile tale se înalţă deasupra blocurilor, în văzduh !

ARIPI DE ARGINT

Pagină realizată de Al. Dinu IFRIM

CONSTRUCTORI ROMANI DE AVIOANE

Aviaţia noastră are o bogată tradiţie, unii dintre constructorii români de avioane fiind cunoscuţi în lumea întreagă.

Printre cei dintîi care au abordat problema creării unor aparate de zburat mai grele decît aerul se numără şi Ion Stoica, ţăran de pe meleagurile Zarandului. Acesta construieşte o maşină de zburat, minusculă, pe care o prezintă la o expoziţie din Transilvania, în anul 1884.

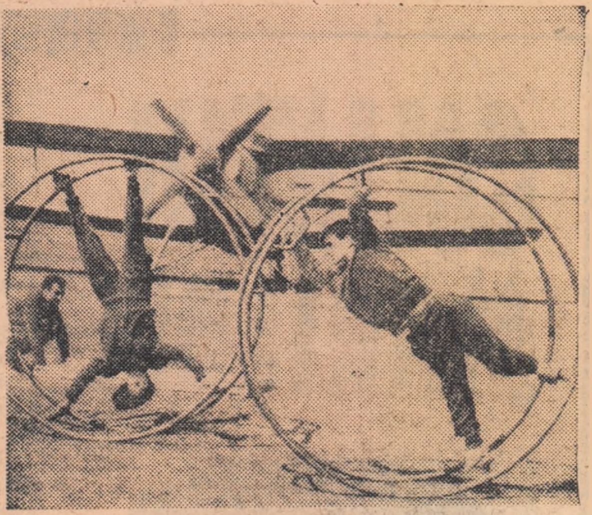
Cu Traian Vuia, constructorii români de avioane aveau să cunoască o mare faimă. El îşi construieşte un avion cu care, la 18 martie 1906, reuşeşte să se ridice de la pămînt — pentru prima oară în lume — prin propriile sale mijloace de bord. Pînă la el, ca să se înalţe, avioanele trebuiau împinse sau trase, cu caii sau cu alte mijloace.

O contribuţie de seamă la progresul aviaţiei a adus-o Aurel Vlaicu, pilot şi constructor renumit. Primul aparat construit de el a decolat de pe cîmpia Cotrocenilor în vara anului 1910.

De numele unui alt constructor român, Henri Coandă, se leagă o altă victorie în domeniul aviaţiei : el a realizat primul avion cu reacţie din lume. De asemenea, el a descoperit aşa-numitul „efect Coandă", pe baza căruia a făcut o experienţă uimitoare : a prezentat în faţa unor prieteni un obiect ciudat, ca o farfurie, pe care l-a făcut să zboare. Era prima „farfurie zburătoare" din lume.

Contemporan cu Vuia, Vlaicu şi H. Coandă, alt constructor român, Dumitru Brumărescu a conceput o maşină de zburat foarte interesantă, un aeroplan-elicopter. Acesta semăna cu o pasăre cu aripile întinse, coada fiind identică ca formă cu coada unui porumbel.

La salonul internaţional de aeronautică din anul 1910 de la Paris, au fost expuse 12 aparate. Printre acestea, alături de avionul cu reacţie al lui H. Coandă — care a stîrnit o mare senzaţie — se afla şi macheta aeroplanului-elicopter conceput de Dumitru Brumărescu.

Nu ai siguranţa scrisului, dacă nu cunoşti bine alfabetul. Aşa şi cu cei care se pregătesc să înfrunte înălţimile : trebuie să cunoască mai întîi... alfabetul aviatic, din care face parte şi exerciţiul pe care îl execută tinerii din fotografie.

Şoimul

Pilotul, Traian Dîrjan, aviator într-una din subunităţile de aviaţie română participante la luptele ce se dădeau pe frontul antifascist, se afla din nou în misiune.

Departe, în văzduhul îngheţat de februarie, se ghiceau culmile munţilor Tatra, albite de zăpadă.

Dedesubt, liniile duşmane, cazemata din care izbucneau din cînd în cînd jeturile de foc ale armelor ucigătoare.

Aviatorul îşi potrivi casca de piele pe cap, se uită instinctiv într-o parte. Din zare, se iveau mai multe puncte negre : avioane inamice...

Le ieşi în întîmpinare.

Deodată, cînd se apropie la o distanţă mică, ţîşni cu avionul în sus, deasupra lor. Făcu un viraj scurt şi coborî în picaj, slobozind o rafală puternică din mitraliera aflată la bord.

Avionul fascist, lovit în plin, se clătină într-o parte şi alta, se prăvăli peste cap.

Traian Dîrjan strînse cu putere manşa, luă din nou înălţime. Se uită dincolo de carlingă, în urmă. Avionul lovit căzuse la pămînt, lăsînd în aer o dîră de fum negru, în care înaintau spre el, ameninţătoare, alte avioane inamice.

O luptă grea se încinse la sute de metri deasupra pămîntului, o luptă grea şi inegală, pe viaţă şi pe moarte.

Nu zărea nimic, dar simţea gloanţele vrăjmaşe încrucişindu-se în jurul aparatului său, ca nişte săbii nevăzute. Undeva, în coada avionului, auzi parcă o zguduitură. Nu se întîmplase însă nimic. Aparatele de bord funcţionau normal, avionul se supunea cu precizie comenzilor sale. Era acelaşi avion îndrăgit, cu care trecuse, cu săptămîni în urmă, pe deasupra casei lui din Someşeni-Cluj, în drum spre front. Acolo îl aştepta mama...

Avioanele inamice îl înconjurară.

Şoim îndrăzneţ şi iscusit, Traian Dîrjan se prefăcu că se retrage. Se depărtă o clipă în văzduhul înalt, atrăgînd un avion fascist după el, apoi reveni brusc, ţintind cu precizie.

Al doilea avion inamic se prăvăli după primul, cu un bombănit gros de bondar.

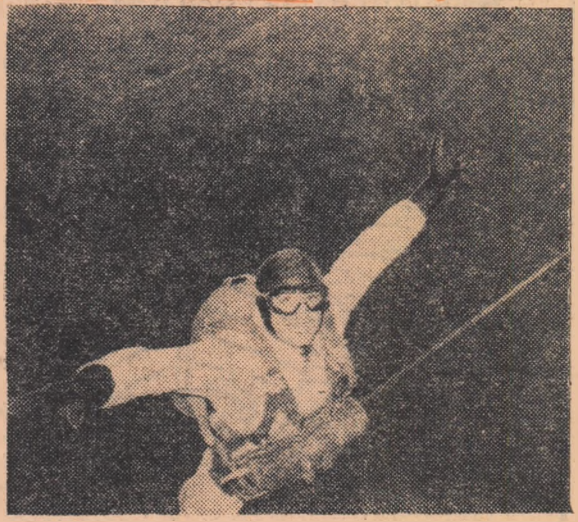
Pilotul Traian Dîrjan se pregătea să dea o nouă lovitură. Dar... mitraliera lui îngheţase. Observă că terminase muniţia.

Sus, avioane. De jos, proiectilele artileriei inamice împroşcau cerul, îl urmăreau.

O explozie puternică îi frînse aripile.

Cu avionul în flăcări, aviatorul român săvîrşi atunci un fapt unic : se îndreptă ca un bolid spre cazemata duşmană, distrugînd-o, deschizînd drum trupelor terestre care porniseră la asalt.

Era în ziua de 25 februarie 1945.

Salt cu paraşuta. Fotografia reprezintă momentul cînd paraşutistul s-a desprins din avion. La comanda sa, paraşuta se deschide ca o umbrelă uriaşă, care-l coboară lin pe pămînt, la locul fixat.

Mesager al recoltelor bogate. Avionul utilitar (încărcat cu îngrăşăminte chimice) a devenit o prezenţă obişnuită pe întinsul ogoarelor.

FLUTURELE DE MĂTASE

Rasa albă Băneasa. Larvele mici, dar foarte harnice, după 28 zile îngogoşează, urzind peste 1 000 m. mătase fină şi uşor depănabilă.

Mii de ani i-au trebuit omului pentru domesticirea fluturelui de mătase, pentru ca el să se transforme în insectă blîndă şi supusă. El dă omului mătasea naturală, din care se fac obiecte de îmbrăcăminte, paraşute, plase şi fire necesare pescarilor, îmbrăcăminte pentru baloanele meteorologilor şi multe altele. Ştiţi voi cum se obţine firul de mătase?

Pentru a afla acest lucru să vizităm împreună *Staţiunea centrală de apicultură şi sericicultură Băneasa*. Aici, facem cunoştinţă cu rasele noi de viermi de mătase obţinute în laboratoare prin metode ştiinţifice de creştere şi alimentaţie.

Noua orientare în sericicultură este de a se înlocui rasele cu gogoşi galbene în rase cu gogoşi albe. Firul de borangic alb are o fineţe deosebită şi se pretează mai bine la vopsit.

În laboratorul de cultura dudului se studiază înlocuirea hranei naturale cu cea artificială sau semiartificială.

Privim şi noi aceste insecte mici şi plăpînde, atît de harnice şi folositoare omului. În camerele de creştere unde ei îşi primesc zilnic hrana proaspătă, frunza de dud, cresc văzînd cu ochii. Consumul lor de hrană este mare la început, dar la maturitate pofta de mîncare le scade. Încep să-şi caute locul pentru urzirea gogoşii, care durează timp de 3 nopţi. Mai întîi urzesc în jurul lor primele fire de mătase. Treptat, treptat, viermii de mătase nu se mai văd. În locul lor apar nişte gogoşi albe şi aurii de toată frumuseţea.

Viermele din gogoaşă se transformă în *crisalidă*, unde stă timp de 12 zile la temperatura de 20—24°, cînd perforează gogoaşa cu piciorușele şi iese afară transformat în fluture. Şi din nou începe procesul de apariţie a viermilor de mătase, a gogoşilor de borangic...

Gogoşile de mătase destinate industriei suferă diferite operaţii pînă cînd, cu ajutorul maşinilor se obţin firele albe şi fine de borangic.

M. NEGREA

ŞTIINŢĂ ŞI TEHNICĂ

GOLIATUL MĂRILOR

„Balene în dreapta"! Toţi scrutează orizontul în direcţia arătată, unde se văd ţîşnind spre cer jerbe de apă. Grupul de balene, care nu se tem de nimic, se apropie încet de vapor. Harponierul, care stă în frunte, ţinteşte spre cel mai mare exemplar. Ceilalţi marinari stau atenţi, la locurile lor. Ochitorul de lîngă tunul cu harpon apasă pe buton. Cablul de tambur se desfăşoară repede şi harponul, în greutate de 70 kg zboară spre ţintă. Caşalotul atins se cufundă în apă şi dispare în adîncime. Totuşi, nu va putea să scape, chiar dacă se scufundă şi la adîncimi foarte mari. Cablul harponului este suficient de lung. După o clipă, a încetat să se scufunde. Lovitura a fost deci mortală

De îndată ce s-a constatat că animalul este mort, vînătorii de balene se apropie cu bărcile şi, cu ajutorul unor furtunuri speciale, pompează în corpul balenei aer, pentru ca balena să nu se scufunde. Apoi înfig în ea o prăjină cu drapel şi cu o lampă electrică, care luminează în întuneric pînă la o distanţă de 4 mile. Această instalaţie serveşte vînătorilor de balene de pe vapor să găsească, fără greutate, animalul mort. Bărcile vînătorilor de balene nu se mai opresc şi plutesc mai departe după un alt vînat.

...Cam aşa arată vînătoarea de balene astăzi. Balenele au fost vînate şi acum o mie de ani, ba chiar şi mai înainte. La început erau vînate la distanţe mici de ţărm, pe bancurile de nisip, unde se întîmpla să se oprească cîte o balenă mai mică şi nu se mai putea întoarce înapoi, în mare. Mai tîrziu, vînătorii de balene s-au avîntat şi în largul mării. Comerţul cu balene se practica în primul rînd în mările nordice: în jurul Islandei, în jurul malurilor Noii Islande, în jurul Insulelor Spitzberg, unde încă prin secolul XVII foiau balenele. De la balenă se lua numai grăsimea şi osul elastic şi lung de balenă. Acestea erau folosite pentru construirea de sănii, piepţeni scumpi, perii şi pentru crinolinele femeilor, după moda de atunci. Ceva mai tîrziu a început să se prelucreze şi pielea de balenă. În afară de grăsime, de oase şi de piele, din dinţii de balenă se mai fabricau butoane, iar din corpul caşalotului se extrăgea spermaţetă, pentru producerea de luminări şi ambra mirositoare. Grecii şi romanii preparau din ea parfumuri, produse cosmetice. Totuşi, în evul mediu nu se vîna caşalotul, deoarece pe atunci ambra se găsea în mare. În epoca modernă s-a constatat că această ambră provenea de la caşaloţii morţi. Ea se formează în intestinele balenelor şi este, probabil, un amestec patologic, care se formează la animalele bolnave sau moarte.

Vînătoarea de balene s-a intensificat în mările nordice în aşa fel, încît unele balene din Groenlanda au fost distruse complet încă din anul 1913. Vînătoarea anuală a celuilalt gen de balene — balenele din golful Biskaia, care se găseau în număr mare şi în largul apelor Australiei, Noii Zeelande şi Africii de Sud — se ridica la 14 000 anual şi, nu este de mirare — la începutul secolului XIX, şi acest gen de balene era pe sfîrşite.

Pînă la jumătatea secolului trecut vînătoarea de balene era numai un privilegiu al vînătorilor americani. Exemplarele mai mari pe atunci nu puteau fi prinse, fie din cauza vitezei mari cu care pluteau, fie şi pentru faptul că harpoanele manuale, puţin perfecţionate, nu puteau să atace cu siguranţă aceste animale. Ceva mai mult, exemplarele mari erau periculoase chiar şi pentru corăbiile de lemn mai mari. Astfel, de pildă, în anul 1820, o balenă mare a deteriorat vasul balenier „Essex". După ce a fost atacată, balena s-a îndepărtat foarte speriată, dar imediat s-a întors, s-a repezit la vas şi cu o lovitură puternică l-a scufundat. Dar această catastrofă n-a fost singura. În anii mai recenţi s-au întîmplat multe cazuri, cînd balena rănită s-a întors împotriva urmăritorilor săi.[1])

(După revista cehoslovacă „A.B.C.")

[1]) Cititorii găsesc pagini de neuitat despre vînătoarea de balene în cartea „Mobby Dick.

(Continuare în numărul viitor)

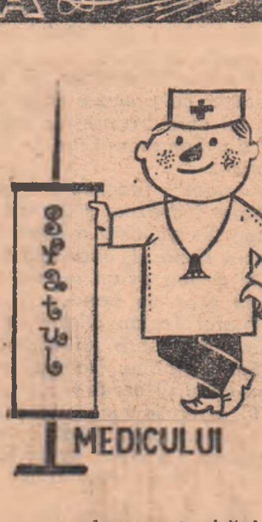
ŞTIINŢĂ ŞI TEHNICĂ

FRUCTELE-TRATAMENT

Vă plac fructele, copii? Desigur că răspunsul vostru este „da". Iată de ce în rîndurile ce urmează vă dăm cîteva sfaturi în legătură cu fructele.

Este bine să mîncăm tot felul de fructe, pentru că ele sînt nutritive, ne îmbogăţesc corpul în vitamina C şi A, precum şi în numeroase elemente minerale — potasiu, calciu, magneziu, fier etc. Acestea sînt indispensabile organismului nostru, pentru a-l menţine sănătos şi rezistent la îmbolnăvire. Unele fructe, prin conţinutul lor mai mare în celuloză şi zaharuri, excită mişcările intestinelor, altele, din contra, prin pectina pe care o conţin, calmează mişcările acestora, de aceea ele pot fi prescrise de către medic ca tratament. Astfel cireşele, vişinele, prunele, smochinele, alunele, nucile şi numeroase alte fructe sînt foarte bune pentru a combate lenea intestinală.

Pentru a nu le distruge valoarea în privinţa conţinutului în vitamină C, în sezonul lor este bine să consumăm fructele nefierte. Bineînţeles că nu sînt folositoare sănătăţii decît fructele ajunse la maturitate, adică acelea *bine coapte*. Fructele necoapte nu pot fi atacate de sucurile digestive ale omului şi de

aceea produc perturbări organismului, complicaţii — unele chiar grave. După cum vedeţi, nu este bine să mîncaţi fructe crude.

Deşi sînt necesare, fructele nu trebuie să înlocuiască celelalte alimente — carnea, produsele lactate şi făinoase, ouăle — de care organismul vostru, în creştere, are absolută nevoie.

Este obligatoriu *ca fructele să fie bine spălate* înainte de a le mînca, atît pentru a le curăţa de substanţele chimice cu care au fost stropiţi pomii fructiferi, cît şi pentru a înlătura ouăle de viermi intestinali şi microbii unor boli ca febra tifoidă şi dizenteria.

dr. Viorica VASILIU

PĂRĂSIREA MORII... PĂRĂSITE

Undeva, în orașul Giurgiu, e o clădire veche, o moară ale cărei pietre stau înțepenite de ani de zile. Locuitorii au numit-o de mult, și pe bună dreptate, Moara părăsită.

Mai în fiecare zi, pe maidanul de la Moara părăsită, își dădeau întîlnire numeroase... pasiuni fotbalistice, adică o grămadă de băieți din împrejurimi, în frunte cu dumnealor Roșca Ionel, Mărgărit Alexandru, Buduru Petrișor și Andrei Petrișor, cei mai pricepuți într-ale fotbalului cale de 7 străzi împrejur. Și cîte se mai întîmplau aici! Răsunau de strigăte de îndemn sau reproș. Uneori curgeau și lacrimi, atunci cînd vreunul, în loc să nimerească în minge, șuta aprig în vreun bolovan, scrintindu-și piciorul.

Așa a fost pînă acum două trei luni. Prin școlile din oraș a prins să circule o veste care a făcut senzație. *„Se va organiza, pe lîngă Asociația sportivă „Olimpia" un centru de inițiere la fotbal pentru copii".* Într-o după-amiază, după ce toți jucătorii s-au strîns, ca de obicei, la Moara părăsită n-au mai încins meciul, ci au plecat în grup spre stadion. Aici, împreună cu alți elevi din oraș, și-au dovedit, în fața tovarășului profesor Cristea Paul, bruma de măiestrie fotbalistică, dar mai ales marea lor pasiune pentru fotbal.

Din ziua aceea, Moara părăsită a rămas, într-adevăr părăsită, tăcută și liniștită. De atunci, în fiecare zi, pasiunile fotbalistice din școlile generale din Giurgiu nu se mai întîlnesc pe renumitul maidan, ci pe stadion unde, timp de două ore, sub îndrumarea atentă și competentă a tovarășului profesor Cristea, învață să joace fotbal, fotbal adevărat. Acum, Viorel și ceilalți foști „ași" de pe maidanul de la Moara părăsită știu care sînt sistemele de organizare a unei echipe de fotbal, care-i rostul și sarcina fiecărui jucător, știu cum să construiască un atac spectaculos și... eficace!

C. PALTINEANU

CAMPIONATUL MONDIAL DE FOTBAL

ANGLIA, BRAZILIA SAU...?

Ediția 1966 a campionatelor mondiale de fotbal bate la ușă. În Anglia — țara gazdă — procurarea biletelor este la această oră o problemă foarte complicată, cererile fiind de ordinul milioanelor (numărîndu-i, bineînțeles, și pe turiștii străini care vor să vadă desfășurarea campionatului mondial).

Acum cîtăva vreme, un eveniment senzațional — transmis și retransmis de toate agențiile internaționale — a tulburat opinia publică sportivă mondială. „Cupa Jules Rimet" (care se decernează echipei campioană mondială), a fost furată, la Londra (unde fusese adusă de o delegație a Braziliei, cîștigătoarea ultimelor două ediții a C.M.) în condiții absolut misterioase. S-au făcut cercetări intense, Scotland Yard-ul a pus în mișcare o întreagă armată de detectivi și polițiști, dar cupa n-a putut fi găsită. În cele din urmă, un cățel „fox", pe numele său Pikles, a dat de urma ei într-o grădină. Inutil să precizăm că, prin acest furt, respectivul cățel a devenit celebru ca o mare stea de cinema, fiind fotografiat în sute de poziții, cu sute de oase în față, meritate — să recunoaștem — pe deplin. Oricum ar fi, Pikles este prima vedetă a acestui campionat mondial, o vedetă în „avanpremieră!"

Revenind la pronosticuri, la așa-zisele „calcule ale hîrtiei" (de cele mai multe ori răsturnate de fapte), vom reproduce o „teorie" a presei sportive engleze. Neneglijînd marea valoare a echipei braziliene, — cele mai mari șanse îi sînt acordate Angliei în urma unui original calcul. Echipa Angliei — spun unii ziariști sportivi englezi — a fost învinsă pe teren propriu numai de 4 ori în 100 de ani! E de presupus — susțin ei — că va rezista, neînfrîntă, 19 zile, atîta timp cît durează campionatul mondial". Este o logică unilaterală, dar trebuie să admitem, este totuși o logică.

Pe de altă parte, Brazilia, cu echipa sa de jucători de mare clasă, în frunte cu supravedeta Pele, a dovedit că poate cîștiga pe terenuri străine. În momentul de față, lotul brazilian se pregătește intens.

Pretendente la titlul suprem sînt însă toate cele 16 echipe participante la turneul final. În afara Angliei și Braziliei, șanse reale mai au echipele Italiei, U.R.S.S., R.F. Germane, Portugaliei, Uruguay-ului, fără a omite posibilitatea unei suprize care, mai ales în fotbal, poate surveni oricînd.

În așteptarea fluierului inaugural, vă anunțăm că meciul de deschidere al turneului final va avea loc pe stadionul Wembley din Londra, la 11 iulie, ora 19,30 (ora 20,30 a României), cînd în fața micului ecran vom începe să urmărim cu toții meciul Anglia-Uruguay.

Marius POP

Una din celebrele detente (săritura) ale lui Bellini, fundașul echipei Braziliei, care a declarat de curînd că echipa sa are la Londra primele șanse.

Denis Law, (nr. 10), candidatul nr. 1 pentru postul de centru atacant al echipei Angliei, executînd o lovitură de cap pe stadionul Wembley din Londra.

În sfîrșit, bine c-a sosit momentul să mai stăm de vorbă! Să știți că sînt tare supărat: se poate să-mi faceți atîtea greutăți? Cum, nici nu știți despre ce e vorba?! Ei, bine, să vă spun: voi, prietenii mei, cititorii în număr de zeci și sute v-ați înțeles să-i scrieți lui **Buzilă Mihai** din **Lechința, Bistrița,** pionierelor **Despa Vivia** din **Popești, Focșani, Ianson Ecaterina** din **Horia, Arad, Mezdrea Olimpia** din **Neagra Șarului, Vatra Dornei.** Le-ați trimis sute de scrisori în care le cereți fotografiile, la care așteptați răspuns. Ei n-au putut să răspundă tuturor. Ca unui prieten mai mare, mi-au cerut ajutor. Și cum nu puteam să-i refuz, iată-mă de cîteva zile tot scriind și scriind fără să termin. A...! dar ce-ar fi să vă răspund tuturor acum, pe loc?! Ba, cred

De vorbă cu cititorii

că e foarte bine. Așadar, iată-i pe noii voștri prieteni: sus e **Mihai**, fetița melancolică de la mijloc e **Vivia**, iar fetița aceasta veselă, cu codițe este **Ecaterina.**

Aceștia trei și **Olimpia** vă transmit „multă sănătate și vacanță plăcută!" Acum, sînt iar vesel! De altfel, nici nu mă puteam supăra pe voi...

Doar sînteți în vacanță și curînd veți pleca prin țară să vă petreceți zile de vară în tovărășia cîntecului și a voioșiei. Nu uitați însă: aici, la redacție, un prieten vă însoțește cu gîndul peste tot și așteaptă să-i scrieți. Despre ce? **Despre tot ce vedeți în excursii și drumeții, despre zilele de tabără, despre cele mai vesele întîmplări din vacanța mare.**

Deci, pe curînd și... vacanță veselă!

VALENTIN

MIHAIL KOGĂLNICEANU

Un băiat de zece ani, îmbrăcat, după moda timpului, „într-un antereu de cutnie, purtînd un ișlic de piele de miel sură", se îndrepta cu pași nerăbdători spre casa vornicului Alecsandri. Aici, împreună cu Vasile Alecsandri, lua lecții de la călugărul maramureșan Gherman Vida. Așa au început anii de școală ai lui Mihail Kogălniceanu. La 14-15 ani colecționează și răsfoiește manuscrise de cronici, păstrate pe atunci în podurile caselor boierești sau aruncate prin clopotnițele vechilor biserici. Învață, mai departe, la Institutul francez din Miroslava (o localitate în jurul Iașilor), unde nimeni nu-l întrece la istorie și primește la examenul public premiul I. În sunetele sărbătorești ale muzicii, premiul îi este înmînat sub chipul unei cununi de frunze de stejar, din mîinile colegei de școală Niceta.

Pleacă la Paris, apoi la Berlin, să-și continue studiile, însuflețit de gînduri nobile : „Întorcîndu-mă în Moldova — scria surorilor sale — nu mă voi răsfăța în lux și faste ; de voiu revedea patria vreodată, va fi spre a o sluji și a-i sacrifica viața, dacă trebuie". Studiază temeinic, cumpără cărți (reușește să-și facă o bibliotecă de cîteva sute de volume) și publică la numai 20 de ani **„Istoria Valahiei, Moldovei și a valahilor de peste Dunăre"**, întîia istorie a românilor, de fapt.

Întors în țară, înființează reviste literare și este primul care editează cronicile, hrisoavele și zapisele românești. Ocupă catedra de istorie națională la Academia Mihăileană din Iași, unde expunerile sale, însuflețite de patriotism, determină autoritățile să-i desființeze cursul.

În anii revoluției de la 1848 și, îndeosebi, în anii Unirii rolul lui Kogălniceanu se face mereu simțit. Au rămas celebre discursurile sale în **Divanul ad-hoc**, în care susținea Unirea și cauza țăranilor, iar în timpul domniei lui Cuza, este binecunoscut efortul pe care l-a depus, ca prim ministru, pentru realizarea reformelor burghezo-democratice. Monstruoasa coaliție burghezo-moșierească reușește să-l detroneze pe Cuza și să-l înlăture pe Kogălniceanu. Totuși, în 1877, devine ministru al afacerilor externe și numele său e legat de actul proclamării independenței naționale a României (9 mai 1877).

Contemporanii lui își aduceau aminte că era un om plin de energie și la bătrînețe. Era amabil, îi plăceau glumele, nu-l întrecea nimeni la replici spirituale ; îi plăcea să fie înconjurat de tineret și să dea povețe. În funcții de răspundere, era autoritar, nu putea suferi trîndăvia. Îl revolta tot ce era nedrept și necinstit.

Moare la 20 iunie 1891, în vîrstă de 75 ani, rămînînd în istoria patriei ca un luptător devotat — om politic, istoric, ziarist, orator și scriitor — care a contribuit la făurirea României moderne.

Margareta MICU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : București, Piața „Scinteii", telefon 17 60 10, 17 60 20 ; Tiparul : Combinatul Poligrafic „Casa Scinteii"